

Obraćanje potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutina Simovića na međunarodnom Forumu poljoprivrednih politika

Podgorica 11. oktobar 2017.

Dame i gospodo,

Uvažene kolegice i kolege,

Dozvolite da Vas pozdravim u ime Vlade Crne Gore i da Vam poželim dobrodošlicu na Forum poljoprivrednih politika koji ministarstvo organizuje u saradnji sa Stalnom radnom grupom za ruralni razvoj Jugoistočne Evrope – SWG.

Današnje prisustvo od preko 120 učesnika iz zemalja regiona i naših evropskih partnera, je nova dobra prilika:

- da razmijenimo mišljenja,
- da analiziramo postojeće politike,
- da definišemo nove pravce zajedničkih akcija,
- da otvoreno razgovaramo o trgovinskim barijerama i
- da utvrdimo smjernice koje će svima nama poslužiti da se unaprijedi stanje u oblasti poljoprivrede.

Poljoprivreda predstavlja značajan sektor u crnogorskoj ekonomiji, sektor koji se razvija i unapređuje iz godine u godinu.

Poseban izazov predstavlja **unapređivanje konkurentnosti**, kao neophodan uslov opstanka na tržištu u uslovima globalizacije i rastućeg pritiska konkurencije.

Paralelno, **zaštita zdravlja ljudi i prava potrošača** u svim fazama proizvodnje i distribucije hrane predstavlja naš prioritet. Nedavne krize hrane, uzrokovane prisustvom zabranjenih supstanci, koje nijesu zaobišle ni EU, ukazuju na izraženu potrebu stalne komunikacije i adekvatne reakcije kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i širem planu.

Na našem putu ka EU i pripremi kako institucija tako i poljoprivrednih proizvođača, uspjeli smo da kroz niz projekata unaprijedimo poljoprivrednu proizvodnju i podignemo nivo bezbjednosti hrane u Crnoj Gori.

Svjesni brojnih i zahtjevnih obaveza koje nas očekuju ulaskom u EU, veliku pažnju i energiju usmjeravamo upravo ka obezbjeđenju dodatnih finansijskih sredstava i cilju što bolje pripreme za te obaveze, kako na planu jačanja institucija, tako i na planu pripreme samih proizvođača.

Oko 250 miliona eura biće usmjereno u poljoprivredu u narednom četvorogodišnjem periodu kroz više projekata:

- Vjerujemo kroz brzi početak IPARD-a,
- Realizaciju već ugovorenog projekta IFAD-a,
- Realizaciju novog projekta koji upravo pregovaramo sa Svjetskom bankom,
- I realizacijom brojnih bilateralnih projekata,

uz mjere koje se finansiraju iz nacionalnog budžeta, kao i uz snažnu podršku Investiciono razvojnog fonda.

Kontinuirano prilagođavamo našu agrarnu politiku sa Zajedničkom evropskom poljoprivrednom politikom, usaglašavajući naše zakonodavstvo sa evropskom legislativom i dosljedno realizujemo Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2014-2020.

Očekujemo skori početak IPARD programa i objavljivanje prvog javnog poziva za podršku poljoprivrednim proizvođačima. Zbog toga nam je posebno drago što su tu kolege iz Direktorata za poljoprivredu Evropske komisije i još jednom naglašavamo **da smo spremni da počnemo sa IPARD-om i da je to očekivanje i potreba naših poljoprivrednih proizvođača.** U odnosu na to njihovo očekivanje i na tu potrebu, u Ministarstvu smo vrijedno i odgovorno radili na ispunjavanju svih preporuka i mislim da danas možemo da kažemo **da s pravom očekujemo dobre vijesti iz Brisela.**

Kvalitetno sprovođenje Zajedničke poljoprivredne politike zahtijevalo je da Crna Gora ojača postojeća i osnuje nova tijela i strukture. Na tom polju ima još dosta posla pred svima nama.

- **Direktorat za plaćanje – buduća Agencija za plaćanje**, biće spona između crnogorskih poljoprivrednika, nacionalnih institucija i institucija Evropske unije. Ova institucija je formirana, kadrovski znatno ojačana, spremna za buduće izazove uz razumijevanje potrebe daljeg jačanja administrativnih kapaciteta, kako bi bili spremni da odgovorimo očekivanim zadacima;
- Već uveliko smo odmakli u uspostavljanju **Integrisanog sistema administracije i kontrole (IACS)** koji sadrži digitalnu bazu podataka, sistem identifikacije poljoprivrednih parcela, sistem za identifikaciju i registraciju životinja, relevantne registre gazdinstava. Po prvi put ove godine realizovali smo direktna plaćanja za organsku proizvodnju, gdje su poljoprivrednici imali obavezu da lično dođu u prostorije savjetodavnih službi i da elektronski na geoprostornim mapama identifikuju površine za podršku i popune elektronski zahtjev uz pomoć stručnih lica u regionalnim savjetodavnim službama. Znači **idemo korak po korak**, gdje svi zajedno napredujemo, kako administracija, tako i naši poljoprivrednici.
- Uz podršku FAO-a započeto je sa aktivnostima na uspostavljanju **Mreže računovodstvenih podataka na farmama (FADN)** koja podrazumijeva da poljoprivredni proizvođači vode računovodstvo na gazdinstvima, čime se omogućava bolje kreiranje poljoprivredne politike kao i Organizacije proizvođača koje se formiraju oko pojedinih segmenata poljoprivredne proizvodnje i imaju pravila usklađena sa EU propisima.

Mislim da svi zajedno možemo konstatovati **da je Crna Gora ostvarila konkretne rezultate** na planu izgradnje institucija u okviru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, koje će omogućiti da se sredstva Evropske Unije koriste u skladu sa propisanim standardima.

Ovaj Forum je istovremeno dobra prilika da konstatujemo da uprkos brojnim potpisanim sporazumima o slobodnoj trgovini i učestaloj retorici o potrebi eliminisanja brojnih neocarinskih barijera, **u praksi, nažalost, to i nije baš tako.**

Smatram da je obaveza svih nas da unapređujemo konkurentnost proizvođača i na domaćim i na inostranim tržištima, što će doprinijeti zdravoj konkurenciji, u korist i proizvođača i potrošača.

Svakako, veoma značajan aspekt poljoprivredne proizvodnje je njena **održivost** u smislu **održivog i racionalnog korišćenja prirodnih resursa**.

Poljoprivreda značajno zavisi od **klimatskih uslova** na koje nažalost ne možemo puno uticati. Svjedoci smo da je posljednjih godina sve snažniji negativan uticaj klimatskih promjena na sve aspekte hidrološkog ciklusa, koji se negativno odražavaju na poljoprivrednu proizvodnju kroz sve češće i izraženije i suše i poplave. Prognoze, nažalost, pokazuju da će se taj trend i nastaviti. U Crnoj Gori, ove godine, zabilježen je rekordan broj dana sa temperaturama iznad prosjeka i rekordno niske padavine i vodostaji.

S druge strane **poljoprivredno zemljište treba bolje valorizovati**, i mi u ministarstvu radimo na kreiranju nove zemljišne politike koja će omogućiti bolje iskorišćenje tog ograničenog prirodnog resursa. Sve ove činjenice moramo uzeti u obzir i prilikom kreiranja politika i mjera podrške za poljoprivredne proizvođače.

Posebno mi je zadovoljstvo što su sa nama kolege iz ruralnih mreža regiona. Siguran sam da svi zajedno treba da dijelimo iskustva i principe realizacije politika ruralnog razvoja, odnosno mjera za podizanje konkurentnosti, diverzifikacije i održivog upravljanja resursima. Jednako tako ruralni razvoj temeljimo na:

- investicijama,
- pristupu odozdo na gore i
- zajedničkoj akciji svih subjekata.

U tom smislu je i **implementacija LIDER projekata kroz IPARD program**, gdje upravo ruralne mreže imaju bitnu ulogu organizacije lokalnih akcija i na tome ćemo u Crnoj Gori posvećeno raditi u narednom periodu.

Dame i gospodo,

Uvažene kolegice i kolege,

Još jednom želim Vam dobrodošlicu u Crnu Goru i uspješan rad Foruma.